

Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy

Sprawozdanie ostateczne

Audyt kosztów funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej w Bożenkowie.

Zatwierdzam:

Bydgoszcz, wrzesień 2022 r.

Sprawozdanie z zadania audytowego nr 1/2022

1. Temat i cel zadania

Audyt kosztów funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej w Bożenkowie

2. Zakres podmiotowy i przedmiotowy zadania

Zakres podmiotowy – Dom Pomocy Społecznej w Bożenkowie

Zakres przedmiotowy – Działalność domu w ujęciu kosztu utrzymania oraz w zakresie oceny funkcjonowania w trakcie zmiany osoby kierującej jednostką

3. **Data rozpoczęcia zadania: 27.04.2022 r. Data zakończenia zadania: 09.2022 r.**

4. **Zwięzły opis działalności jednostki i jej celów zwłaszcza w obszarze poddanym audytowi wewnętrznemu.**

Art. 55. 1. Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających, zwanych dalej „mieszkańcami domu”. 2. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności.

§ 5. 1. Dom, niezależnie od typu, świadczy usługi: 1) w zakresie potrzeb bytowych, zapewniając: a) miejsce zamieszkania, b) wyżywienie, c) odzież i obuwie, d) utrzymanie czystości; 2) opiekuńcze, polegające na: a) udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, b) pielęgnacji, c) niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych; 3) wspomagające, polegające na: a) umożliwieniu udziału w terapii zajęciowej, b)⁴⁾ podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców domu, w tym w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej, c) umożliwieniu zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych, d) zapewnieniu warunków do rozwoju samorządności mieszkańców domu, e) stymulowaniu nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną, f) działaniu zmierzającym do usamodzielnienia mieszkańca domu, w miarę jego możliwości, g) pomocy usamodzielniającemu się mieszkańcowi domu w podjęciu pracy, szczególnie mającej charakter terapeutyczny, jeżeli mieszkaniec spełnia warunki do takiego usamodzielnienia, h) zapewnieniu bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych, i) finansowaniu mieszkańcowi domu nieposiadającemu własnego dochodu wydatków na niezbędne przedmioty osobistego użytku, w kwocie nieprzekraczającej 30% zasiłku stałego, o którym mowa w art. 37 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zwanej dalej „ustawą”, j) zapewnieniu przestrzegania praw mieszkańców domu oraz zapewnieniu mieszkańcom dostępności do informacji o tych prawach, k) sprawnym wnoszeniu i załatwianiu skarg i wniosków mieszkańców domu.

5. Ustalenia i ocena według kryteriów przyjętych w programie audytu:

Kryteriów przyjętych w programie audytu:

Legalność: 90%

Efektywność: 90%

Skuteczność: 90 %

5.1

Rok	Dom Pomocy Społecznej w Bożenkowie	Dom Pomocy Społecznej w Koronowie	Różnica procentowa pomiędzy Domami	Wzrost rok do roku		
				DPS w Bożenkowie	DPS w Koronowie	Różnica między DPS
2016	3.420,83 zł	3.276,44 zł	104,4 %			
2017	3.539,72 zł	3.341,58 zł	105,9 %	103,48 %	101,99 %	1,49 %
2018	3.884,84 zł	3.622,59 zł	107,2 %	109,75 %	108,41 %	1,34 %
2019	4.184,92 zł	3.793,87 zł	110,3 %	107,72 %	104,73 %	2,99 %
2020	4.706,92 zł	4.484,48 zł	105,0 %	112,47 %	118,20 %	-5,73 %
2021	5.363,48 zł	5.018,26 zł	106,9 %	113,95 %	111,90 %	2,05 %
2022	5.769,39 zł	5.290,36 zł	109,1 %	107,57 %	105,42 %	2,15 %
		Średnio:	106,97 %			

Tabela pokazuje jak kształtuje się i różni koszt utrzymania w Domach Pomocy Społecznej w Koronowie i Bożenkowie. W Domu Pomocy Społecznej w Bożenkowie jest on średnio o około 7 % droższy w latach 2016 – 2022 od DPS w Koronowie. Licząc to do kwoty budżetu jest to około 400 tysięcy złotych.

Struktura organizacyjna

Dyrektor Uchwałą Nr 504/2022 Zarządu Powiatu Bydgoskiego z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Domu Pomocy Społecznej w Bożenkowie dokonał zmian w strukturze organizacyjnej jednostki. Kształtują się one następująco:

Zmiany w strukturze organizacyjnej Domu	Dyrektor	Dział Terapeutyczno – Opiekuńczy (Wcześniej	Dział Administracyjno – gospodarczy	Dział finansowo – księgowy
Było	1	28,13 + 1 etat Kierownik	17 etatów (Pion Pomocniczy i Obsługi 10 etatów, Pion Administracyjne 5 etatów, Pion Finansowy 1 etat + 1 etat Główny Księgowy)	13
Jest	1	33,13 w tym Kierownik	11,5 etatu	2 etaty
Różnica	0	+ 4 etaty	- 3,5 etatu	

Wcześniejsze zatrudnienie w Pionie Opiekuńczo –Terapeutycznym to 28,13 etatu. Pion Pomocniczy i Obsługi to 5 osób zatrudnionych w kuchni, 3 pokojowe i 2 praczki – pokojowe. Po analizie dokonanej przez Dyrektora dwie osoby z Pionu Pomocniczego i Obsługi posiadały wykształcenie pozwalające na zmianę ich stanowisk i przejście do Pionu Terapeutyczno –Opiekuńczego (wg. nowej struktury). Ta zmiana dokonana za zgodą pracowników podnosi wskaźnik dla Domu praktycznie nie powodując wzrostu kosztów funkcjonowania jednostki

Kolejną zmianą w zakresie obowiązków i zmianie w strukturze zadań jednostki była zmiana przewidziana dla stanowiska magazynier - pokojowa. W ocenie audytu prowadzenie magazynu żywności jest dodatkowym obciążeniem dla jednostki. Pani pracująca na tym stanowisku posiada obecnie zakres obowiązków w ramach działu Terapeutyczno – Opiekuńczego, co również ma pozytywny wpływ na wskaźnik zatrudnienie DPS.

- 3 osoby liczone wcześniej $0,25 = 0,75$ etatu
- Obecnie 3 osoby liczone jako $1 = 3$ etaty
- RÓŻNICA = $+2,25$ etatu liczonego do wskaźnika

Bardzo dobra decyzja ze strony Dyrektora Domu podnosząca jakość pracy jednostki.

Kujawsko - Pomorski Urząd Wojewódzki pismem WPS.III.9421.1.28.2022.EA z dnia 6 kwietnia 2022 r. skierowanym do Dyrektora Domu zwrócił uwagę na brak wskaźnika zatrudnienia w zespole terapeutyczno-opiekuńczym i zatrudnienie nieodpowiedniej liczby pracowników. Wymagany wskaźnik wynosi 0,5, a w chwili badania przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy wynosił on 0,43. Jednym z powodów zaistnienia takiej sytuacji było zatrudnienie pielęgniarek na umowę zlecenie i umowę o dzieło oraz na własnej działalności oraz w ocenie audytu duże zatrudnienie w obsłudze domu. Zatrudnienie pielęgniarek na umowę zlecenie i umowę na działalności oznacza to, że Dom ponosił wysoki koszt świadczenia pracy przez tych pracowników, a nie spełniał standardów świadczonych usług. Zapewniało to dyżury pielęgniarek jednak było bardzo wątpliwe ekonomicznie.

Wskaźnik liczony jest do liczby mieszkańców Domu i musi on wynosić 0,5. 33 etaty Działu Terapeutyczno-opiekuńczego daje wskaźnik 0,47 czyli wyjściowo jest już on wyższy niż obecny przy wliczeniu pracowników obsługi i administracji (wynosił 0,43). Ten schemat organizacyjny pozwala na osiągnięcie wskaźnika wymaganego dla DPS.

Koszty Domu wg. Rachunku zysków i strat jednostki za poszczególne lata:

Koszt /Rok	2017	2018	2019	2020	2021
Koszty działalności operacyjnej	3.221.083,51	3.441.830,13	3.994.844,65	4.851.634,12	4.733.489,24
Amortyzacja	138.111,77	124.769,43	106.057,26	114.589,76	92.034,98
Zużycie materiałów i energii (% kosztu działalności operacyjnej)	482.163,77 14,97 %	505.537,49 14,69 %	594.359,76 14,88 %	693.770,88 14,30 %	667.111,07 14,09 %
Usługi obce	218.079,12	245.397,53	413.831,38	528.611,62	336.944,82
Podatki i opłaty			1.002,00	238,00	11.541,75
Wynagrodzenia	1.954.889,27	2.140.324,32	2.393.764,37	2.917.880,04	3.022.404,21
Ubezpieczenie społeczne i inne świadczenia dla pracowników	426.845,42	424.857,55	484.813,66	595.615,80	602.681,23
Pozostałe koszty rodzajowe	974,16	943,81	1.016,22	928,02	771,18
Wynagrodzenia +pochodne do kosztów dział oper.	73,94 %	74,53 %	72,06 %	72,42 %	76,58 %

Bardzo istotny wzrost kosztów usług pozostałych w roku 2019 to zakup usług pielęgniarских w kwocie 67.118 zł

w 2020 roku to zakup usług pielęgniarских w kwocie 164.795,00 zł

rok 2021 to kwota 104.805,00 zł

rok 2022 (do końca września – 83.835,00 zł)

Rok	Zakup usług pielęgniarских z działalności	Umowa zlecenie	Łączny koszt	W przeliczeniu na jednego mieszkańca
2019	67.118,00 zł	2.953,00 zł	70.071,00 zł	83,42 zł
2020	164.795,00 zł	3.171,42 zł	167.966,42 zł	199,96 zł
2021	104.805,00 zł	23.468,51 zł	128.291,51 zł	152,73 zł
2022 (do końca września)	83.835,00 zł	45.540,00 zł	129.375,00 zł	154,02 zł

Zatrudnienie w roku 2020 wynosiło: 62,13 etatu wynagrodzenia plus pochodne dają średnie wynagrodzenie roczne w kwocie 56.550 zł, czyli w ramach tego wynagrodzenia za rok 2020 - 164.795,00 zł – zatrudnione mogły by być 3 osoby, w roku 2021 - 2.

Kolejnym elementem zwiększającym koszt funkcjonowania jednostki są nadgodziny w 2021 roku ich łączny koszt wynosił 23.113,98 zł natomiast w 2022 r. na moment audytu: 14.344,70 zł. Największy udział w tej kwocie miały wynagrodzenia dla pielęgniarerek za 2021 r. (66% - 2021 r., 37,5 % - 2022 r.).

Standardy w zakresie żywienia i sklepik

Zgodnie z standardami prowadzenia DPS każdy dom pomocy społecznej ma obowiązek zapewnić swoim Mieszkańcom trzy posiłki dziennie, w tym posiłki dietetyczne, zgodnie ze wskazaniem lekarza. Co ważne, przerwa między posiłkami nie powinna być krótsza niż 4 godziny, przy czym ostatni posiłek nie może być podany wcześniej niż o 18. Oprócz tego należy w międzyczasie zapewnić dostęp do napojów i drobnych przekąsek.

Zapewnienie dostępu do napojów i drobnych przekąsek w DPS odbywało się również poprzez sklepik. Z punktu widzenia podatkowego prowadzenie sklepiku przez DPS jest wysoce wątpliwe. W związku z powyższym sklepik został zlikwidowany przez Dyrektora. Zmiana w zakresie zakupów artykułów spożywczych i poszukiwanie tańszych źródeł pozyskania produktów spowodowała w miesiącu wrześniu obniżenie stawki żywieniowej w miesiącu wrześniu, co przy ciągłym wzroście cen żywności jest nie lada wyczynem.

Miesiąc	Stawka średnia miesięczna (obliczona na podstawie faktycznych wydatków)
Styczeń 2022	12,44
Luty	12,69
Marzec	11,92
Kwiecień	12,88
Maj	12,87
Czerwiec	12,94
Lipiec	13,64
Sierpień	12,42
Wrzesień	11,71

Wcześniej w kuchni zatrudnionych było 5 osób i dodatkowo jedna z pracownic pionu administracyjnego zatrudniona była na stanowisku magazynier – pokojowa. W trakcie audytu audytor zaproponował Dyrektorowi Domu, aby zrezygnować z takiego sposobu prowadzenia magazynu spożywczego. Pani na stanowisku magazynier – pokojowa posiada wyższe wykształcenie i mogła otrzymać propozycję przejścia do Działu Terapeutyczno – Opiekuńczego, co się stało. Obowiązki w zakresie zarządzania zakupami żywności otrzymał szef kuchni, zrezygnowano również z magazynu żywności. W dzisiejszych czasach kiedy na bieżąco dostawcy dowożą żywność utrzymywanie mrożonego mięsa w zamrażarkach i zapasów żywności w ocenie audytu jest zbędnym kosztem działalności domu. W trakcie audytu wprowadzono również zmiany, które docelowo doprowadzić mają do wdrożenia standardów w zakresie żywienia i urozmaicenia menu.

Podsumowanie:

Koszt wynagrodzeń z pochodnymi wynosi ponad 70 % ogółem kosztów działalności jednostki. Polityka państwa zmierzająca do stałego podnoszenia najniższego wynagrodzenia ma również wpływ na koszty funkcjonowania Domu. Oznacza to ciągły i systematyczny wzrost wynagrodzeń oraz, co za tym idzie, wzrost kosztu funkcjonowania jednostki.

1. W ocenie audytu analizy Dyrektora jednostki wymaga zatrudnienie w administracji i obsłudze zadań jednostki. Już zmiana w strukturze organizacyjnej zmniejszyła zatrudnienie w tej części działalności Domu o 3,5 etatu. Zdaniem audytora nadal wymaga analizy wykonywanych zadań przez: pracowników gospodarczych i pracowników kuchni.
2. W miesiącach październik i wrzesień wygasają umowy dla pielęgniarek zatrudnionych w ramach umów zleceń i na działalności. W związku z powyższym w ocenie audytu powinna być uzyskiwana zgoda przez Dyrektora/ Dyrektorów DPS wprowadzania takich dodatkowych kosztów funkcjonowania jednostki, które nie są liczone do wskaźnika, a skutkują kosztami domu tzn. umów zleceń dla pracowników i na działalności.

Data sporządzenia sprawozdania 30.09.2022 r.

Podpis: *Barbara Baworska*

Otrzymałem sprawozdanie wstępne dnia: 19.09.2022 r.

Na podstawie pisma z dnia 19.09. - nie wnoszę/wnoszę uwagi do treści sprawozdania wstępnego.

Potwierdzam odbiór sprawozdania ostatecznego dnia 30.09.22 r.

Dyrektor Domu
Pomocy Społecznej w Bożenkowie
Izabela Sut
Izabela Sut

Informacja dodatkowa:

Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 roku w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (Dz. U. z 2015 r. poz. 1480 z późn. zm)

§ 19.1. Kierownik komórki audytu wewnętrznego przekazuje sprawozdanie audytowanemu i kierownikowi jednostki.

2. Audytowany, w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania sprawozdania, ustala sposób i termin realizacji zaleceń oraz wyznacza osoby odpowiedzialne za realizację zaleceń, powiadamiając o tym na piśmie kierownika komórki audytu wewnętrznego i kierownika jednostki.

3. W przypadku odmowy realizacji zaleceń audytowany przedstawia, w terminie 7 dni kalendarzowych od dnia otrzymania sprawozdania, pisemne stanowisko kierownikowi jednostki i audytorowi wewnętrznemu.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, kierownik jednostki podejmuje decyzję dotyczącą